

Tips voor het afnemen van tests bij hoogbegaafde kinderen (of vermoeden hiervan)

Doe wat klopt, onderzoeker

- Geef het kind ruimte en tijd om antwoorden te formuleren en laat het kind uitleggen hoe het tot zijn antwoorden komt (redeneerwijze nagaan). Dus niet alleen de vragen afwerken, maar proberen om inzicht te krijgen in het denkproces. Hierbij dient de onderzoeker zich uiteraard wel te houden aan de regels in de handleiding en de algemene scoringsrichtlijnen.
- Probeer het kind echt te begrijpen, wees authentiek en verplaats je in het kind.
- Hoogbegaafde kinderen zijn doorgaans erg sensitief en zijn vaak gewend adaptief gedrag te vertonen. Zij voelen snel aan wat gewenst en ongewenst gedrag is. Wanneer het 'anders denken' er mag zijn en begrepen wordt door de onderzoeker, kan het kind meer zichzelf blijven dan wanneer er bijvoorbeeld gefronst wordt of het gezicht van de onderzoeker één groot vraagteken toont bij een antwoord dat afwijkt van de handleiding.
- Geef duidelijk aan waarom je gaat testen. Is de test bedoeld om uit te zoeken welk niveau op school moet worden aangeboden om weer tot leren te komen? Wanneer je gaat doortesten en het kind weet niet waarom, kan het onzeker worden op het moment dat er vragen komen over onderwerpen die nog niet in de klas behandeld zijn, of die zo moeilijk zijn dat eigenlijk niet eens verwacht wordt dat het kind het antwoord al weet. Veel hoogbegaafde kinderen zijn perfectionistisch. Hierdoor willen zij soms pas antwoorden geven wanneer zij honderd procent zeker zijn van hun zaak of wanneer deze veelvuldig gecontroleerd is. Gerichtte feedback en coaching hierop kan een compleet andere eindscore tot gevolg hebben. Stimuleer hardop denken en laat weten dat je altijd kunt gokken als je iets niet zeker weet. Je krijgt geen 'minpunten', een fout antwoord levert geen punten op, maar dat geldt ook voor het uitblijven van een antwoord.
- Bedenk als onderzoeker goed bij welke doelgroep je het best functioneert. Onderzoek doen bij hoogbegaafde kinderen is een specialisatiegebied. Hier is kennis en ervaring voor nodig!

Specifieke tips bij het afnemen van intelligentietests

- Bij performale taken is er sprake van tijdsmeting. Wordt een opdracht snel uitgevoerd, dan krijgt het kind bonuspunten. Sommige hoogbegaafde kinderen kunnen vrijwel alle opdrachten foutloos maken, maar scoren toch niet heel hoog omdat ze de bonuspunten niet krijgen. Soms zie je dat een hoogbegaafd kind de antwoorden maar blijft checken (vaak uit perfectionisme), soms juist dat een kind zo zorgvuldig kijkt naar alle mogelijkheden dat dit tijd en dus punten kost. Het is altijd belangrijk om hier zicht op te krijgen. Breek een opdracht niet zomaar af als de maximaal beschikbare tijd voorbij is en het kind nog zonder frustratie bezig is met de opdracht. Je wilt immers weten of het kind de opdracht nog kan maken of dat de moeilijkheidsgraad te hoog ligt. Maakt het kind de opdracht buiten de tijd wél goed, dan geeft dat informatie over de mogelijkheden van het kind (en over het doorzettingsvermogen). Als de snelheid een belemmering is voor de resultaten, dan kan dit ook zo zijn bij de subtest rekenen (de enige test met bonuspunten voor snelheid binnen de verbale schaal). Beschrijf dit altijd duidelijk in het rapport (Wel correct, maar geen bonuspunten? Was de opdracht te moeilijk?).
- Zie een disharmonisch profiel niet altijd als een probleem. Probeer te verklaren waar de verschillen vandaan komen (soms gaat die 'verklaring' ook niet verder dan de conclusie dat iemand sterke en minder sterke kanten heeft) en plaats de scores in een duidelijke context (zowel de context van het kind als de context van het onderzoek).

Mariken Althuisen - Esther de Boer - Nathalie van Kordelaar
ISBN: 9789088505591
128 pagina's
Prijs: € 19.90

Een andere kijk op hoogbegaafdheid

A:c,g,z →
{v,i,e,h,...}

Een andere kijk op
hoogbegaafdheid

Mariken Althuisen
Esther de Boer
Nathalie van Kordelaar

Uitgeverij SWP, Amsterdam
www.swpbook.com